

Vyučovací předmět :	Hudební výchova
Období – ročník :	3. období – 6. ročník
Učební texty :	Hudební výchova pro 6. ročník ZŠ; J. Mihule, M. Střelák, nakl. Fortuna

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3 období základního vzdělávání žák:

1. využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
2. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
3. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
4. orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje
5. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
6. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
7. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
8. vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Cílové zaměření předmětu v 6. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 6.ročníku směřuje k získávání klíčových kompetencí na základě zvládnutí probíraného učiva daného ročníku:

Vokální činnosti

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem s přihlédnutím k fyziologickým dispozicím a věkovým zvláštěnostem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého

projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Při vokálních činnostech se rozvíjí hudební sluch, rytmické, tonální a harmonické cítění i hudební představivost, posiluje se hudební paměť. Při vokálních činnostech by měl mít žák příležitost uplatnit svůj pěvecký projev při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu i v různých jiných hudebních uskupeních.

- pěvecký a mluvní projev, pěvecké návyky - nasazení a tvorba tónu, dýchání, dynamicky odlišený zpěv apod., hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, mutace, apod.
- slovní a hudební rytmus - odhalování souvislostí a využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
- orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie a reprodukce notového záznamu (takty, stupnice, tónina, intervaly a základní harmonické funkce)
- vokální projev - techniky vokálního projevu, individuální hlasový projev a jeho využití při zpěvu lidových písní i v dalších hudebně výchovných činnostech
- rozvoj hudební sluchu a hudební představivosti
- reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti apod.)
- intonování melodií a vokální improvizace v dur a moll tóninách - imitace, tonální intonační metoda, melodická či harmonická opora hudebního nástroje apod.

Instrumentální činnosti

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využívání při hudební reprodukci a produkci. Při instrumentálních činnostech se rozvíjí především rytmické, tonální a harmonické cítění, hudební představivost, posiluje se hudební paměť, rozvíjí se tvořivost.

Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální instrumentální dovednosti v souborové hře, při doprovodu zpěvního projevu apod.

- hra na hudební nástroje - nástroje Orffova instrumentáře popř. zobcové flétny, keyboardy apod.
- vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální apod.
- hra na tělo jako rytmický doprovod

Hudebně pohybové činnosti

Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárnění hudby i reagování na hudbu pomocí pohybu, tance, gest i mimiky. Při hudebně pohybových činnostech se rozvíjí především rytmické cítění, tvořivost a hudební paměť.

Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální pohybové dovednosti při hudební recepci i produkci.

- pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky
- pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické rytmicko – metrické apod.

Poslechové činnosti

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby. Poslechové činnosti jsou neoddělitelné od ostatních činností (vokálních,

instrumentálních a hudebně –pohybových). Při poslechových činnostech se rozvíjí především hudební sluch, tonální, harmonické a rytmické cítění, hudební představivost a hudební myšlení, dochází k rozvoji poslechových a sluchových dovedností a hudební paměti.

Žák by měl mít příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

- kvality tónů – délka, síla, barva, výška
- metrické, rytmické, dynamické, výrazové změny v hudebním proudu a určování vztahů mezi tóny – souzvuk, akord, melodie vzestupná a sestupná apod.
- orientace v hudebním prostoru - postihování hudebně výrazových prostředků (melodie, rytmus, tempo, dynamika, harmonie, barva) a struktury hudebního díla (forma, harmonie, rytmus, tonalita atp.)
- významné sémantické prvky a jejich význam v hudební skladbě - zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy apod.
- „interpretační“ znějící hudby - slovní charakteristika v rovinách jaká je to hudba a proč je taková
- hudební dílo a její autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi atd.
- hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům apod. (výběr poslechových skladeb z období baroka, klasicismu, romantismu a hudby 20.století)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Odkazy
<p>OVO 1: využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>OVO 2: uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p>	<p>- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, podle svých dispozic zpívá čistě a rytmicky přesně (jednohlas, kánon)</p>	<p>Opakování písní Takty 2/4, 3/4, 4/4 Stupnice, tónina, tónika dominanta, subdominanta Sluchové rozlišení akordů dur a moll</p>		
<p>OVO 2</p>	<p>- intonuje intervaly za pomoci jednoduchých lidových písní - doprovází zpěv rytmicky</p>	<p>Rondo – hudební forma doby klasicismu Rondo v klavírním koncertu Intervaly</p>		<p>Poslech</p>

	<i>(hra na tělo, Orffovy nástroje)</i> - rozlišuje témata v rondu	Paralelní stupnice a tóniny		
OVO 6: orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- rozlišuje sluchem dechové nástroje dřevěné a žestové - při poslechu skladeb poznává různorodé výrazové prostředky - definuje vlastnosti tónů	Variace na téma písně Pstruh Rozdělení dechových nástrojů Leoš Janáček: Mládí (dechový sextet) O hudebním materiálu – vlastnosti tónů		
OVO 6	- při poslechu vnímá rozdíl v obsazení nástrojů - symfonického orchestru a komorní hudby - posuzuje užití určitého nástroje ve vztahu k mimohudebnímu obsahu skladby	Obrázky z výstavy – M.P.Musorgskij Obsazení symfonického orchestru Komorní hudba Lidové koledy		Otázky 1.pol.
OVO 5: rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu OVO 6	- pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím - jednoduchých tanečních kroků (střídání rytmu – mateníky) - orientuje se v malé písňové formě dvojdílné a třídílné - uvědomuje si hudebně výrazové prostředky skladby	Tempo v hudbě, metronom Mateníky Smyčcové nástroje J.Suk : Serenáda Es-dur Malá písňová forma		
OVO 6	- chápe vztahy mezi jednotlivými hlasy (hlavní a vedlejší melodie)	Homofonie, polyfonie – ukázky homofonní a polyfonní hudby		

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>postihuje sémantické prvky skladby</i> - <i>chápe roli posluchače ve vztahu k skladateli</i> - <i>vnímá užití výrazových prostředků v skladbě</i> 	Tečkovaný rytmus Umění vícehlasu (J.S.Bach) Hudba spjata s jinými druhy umění (tanec, báseň, divadelní hra)		
	<ul style="list-style-type: none"> - <i>seznamuje se s předními českými hudebními skladateli</i> - <i>aktivně vnímá poslech hudby</i> - <i>rozvíjí hudební sluch, tonální, harmonické a rytmické citění</i> 	Představitelé českého romantismu A.Dvořák – ukázky z tvorby B.Smetana – ukázky z tvorby Z.Fibich – ukázky z tvorby		
OVO 6	<ul style="list-style-type: none"> - <i>vnímá hudební výrazové prostředky a struktury hudebního díla</i> - <i>vyjadřuje své hudební a nehudební představy</i> 	Opera, polka v opeře, ukázky z oper B.Smetany (Prodaná nevěsta) Národní divadlo Ze slavné minulosti opery W.A.Mozart : Figarova svatba		
OVO 8: <i>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>využívá instrumentální činnosti</i> - <i>rozvíjí hudební představivost</i> - <i>posiluje hudební paměť</i> - <i>rozeznává hudební druhy a žánry</i> - <i>sleduje Pražské jaro a Dvořákův festival</i> 	Jiné druhy hudebního divadla (opereta, revue, muzikál, balet) Osvobozené divadlo: J.Voskovec, J.Werich, J.Ježek S.Prokofjev: Romeo a Julie P.I.Čajkovskij: Louskáček		Otázky 2.pol.
OVO 8	<ul style="list-style-type: none"> - <i>získané vědomosti a dovednosti využívá při vlastních</i> - <i>hudebních aktivitách</i> - <i>vnímá mimohudební obsah</i> 	Hudba k divadelní hře a filmu J.K.Tyl, F.Škroup – Fidlovačka Píseň domova: B.Martinů –		

	<i>skladby a vlastenectví autora</i>	Otvírání studánek Báseň a hudba: Z.Fibich – Vodník (melodram)		
--	--	---	--	--